

Statut stowarzyszenia z prawem tworzenia jednostek terenowych

Statut Stowarzyszenia.....

z siedzibą w

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1.

zwane dalej Stowarzyszeniem posiada osobowość prawną.

§ 2. Nazwa Stowarzyszenia jest prawnie zastrzeżona.

§ 3. Terenem działania Stowarzyszenia

jest

.....
zaś siedziba władz naczelnych mieści

się w

.....
§ 4. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

§ 5. Stowarzyszenie może używać odznak i pieczęci na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

§ 6. Nazwa Stowarzyszenia jest prawnie zastrzeżona.

§ 7. Stowarzyszenie może powoływać jednostki terenowe - oddziały, obejmujące zasięgiem działania jedno lub kilka województw. Terenowa jednostka organizacyjna Stowarzyszenia może posiadać osobowość prawną.

Rozdział II Cele i sposoby działania

§ 8. Celem Stowarzyszenia jest:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

§ 9. Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

§ 10. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej Stowarzyszenia służy realizacji celów Statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 11. 1. Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne i prawne.

2. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Stowarzyszenia.

§ 12. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
- 2) członków wspierających.

§ 13. 1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych i nie pozbawiona praw publicznych.

2. Członkiem wspierającym może być osoba prawna zainteresowana działalnością Stowarzyszenia, która zadeklarowała na jego rzecz pomoc finansową lub rzeczową. Osoba prawna działa w Stowarzyszeniu przez swojego przedstawiciela.

3. Członków zwyczajnych i wspierających przyjmuje w drodze uchwały Zarząd Oddziału, na podstawie pisemnej deklaracji.

4. Członkowie zwyczajni i wspierający należą organizacyjnie do właściwego terenowego oddziału.

§ 14. 1. Członek zwyczajny ma prawo do:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Stowarzyszenia,
- 2) zgłaszania opinii i wniosków pod adresem władz Stowarzyszenia,
- 3) zaskarżania do Walnego Zebrania Członków uchwały Zarządu Stowarzyszenia o skreśleniu z listy członków,
- 4)
- 5)

2. Członek zwyczajny obowiązany jest do:

- 1) przestrzegania statutu, regulaminów i uchwał władz Stowarzyszenia,
- 2) regularnego opłacania składek i innych świadczeń na rzecz Stowarzyszenia,
- 3)
- 4)

§ 15. 1. Członek wspierający, z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego, posiada prawa określone w § 13 ust. 1 pkt

2. Członek wspierający ma prawo brać udział - z głosem doradczym - w statutowych władzach Stowarzyszenia.

3. Członek wspierający posiada obowiązki określone w § 13 ust. 2 pkt

§ 16. 1. Członkostwo w Stowarzyszeniu ustaje na skutek:

- 1) dobrowolnej rezygnacji z przynależności do Stowarzyszenia, zgłoszonej na piśmie Zarządowi, po uprzednim uregulowaniu wszelkich zobowiązań odnośnie Stowarzyszenia,
- 2) śmierci członka lub utraty osobowości prawnej przez członka wspierającego,
- 3) skreślenia z listy członków z powodu nieusprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich lub innych zobowiązań, przez okres przekraczający miesięcy,
- 4)
- 5)
- 6)

2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt orzeka Zarząd Oddziału podając przyczyny skreślenia lub wykluczenia.

3. Osoba wykluczona lub skreślona ma prawo wniesienia odwołania do

..... W terminie dni od daty doręczenia stosownej uchwały.
4. Do osób, którym odmówiono prawa członkostwa stosuje się odpowiednio zasady określone w ust. 3.

Rozdział IV Organy Stowarzyszenia

§ 17. 1. Władzami naczelnymi Stowarzyszenia są:

- 1) Walne Zebranie Członków,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna,

§ 18. 1. Kadencja Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia trwa lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu, bezwzględną większością głosów obecnych członków Walnego Zebrania Członków.

2. Członkowie wybrani do władz Stowarzyszenia mogą tę samą funkcję pełnić nie dłużej niż przez kadencje.

3. Uchwały Zarządu Głównego Stowarzyszenia, podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych członków (kworum), chyba, że statut stanowi inaczej.

4. Uchwały Głównej Komisji Rewizyjnej, podejmowane są w głosowaniu jawnym, bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej ogólnej liczby uprawnionych członków (kworum), chyba, statut stanowi inaczej. Na podstawie uchwały pełnego składu Główna Komisja Rewizyjna może podejmować uchwały w głosowaniu tajnym.

§ 19. W przypadku ustąpienia, wykluczenia lub śmierci członka władz Stowarzyszenia w trakcie kadencji, skład osobowy władz jest uzupełniany poprzez przeprowadzenie wyborów na nieobsadzone stanowisko.

§ 20. 1. Jednostkami terenowymi Stowarzyszenia są oddziały. Do powołania oddziału przez Zarząd Główny wymagany jest wniosek co najmniej 15 osób deklarujących przystąpienie do Stowarzyszenia lub będących już jego członkami zwyczajnymi. Tworząc oddział, Zarząd Główny określa jego zasięg terytorialny oraz siedzibę.

2. Władzami Oddziału są:

- 1) Walne Zebranie Członków Oddziału,
- 2) Zarząd Oddziału,
- 3) Komisja Rewizyjna Oddziału,

§ 21. 1. Kadencja Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału Stowarzyszenia trwa lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu, bezwzględną większością głosów obecnych członków Walnego Zebrania Członków Oddziału.

2. Członkowie wybrani do władz Stowarzyszenia mogą tę samą funkcję pełnić nie dłużej niż przez kadencje.

3. Uchwały Zarządu Oddziału Stowarzyszenia, podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych członków (kworum), chyba, że statut stanowi inaczej.

4. Uchwały Komisji Rewizyjnej Oddziału, podejmowane są w głosowaniu jawnym, bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej ogólnej liczby uprawnionych członków (kworum), chyba, statut stanowi inaczej. Na podstawie uchwały pełnego składu Komisja Rewizyjna Oddziału może podejmować uchwały w głosowaniu tajnym.

§ 22. W przypadku ustąpienia, wykluczenia lub śmierci członka władz Oddziału Stowarzyszenia w trakcie kadencji, skład osobowy tych władz uzupełniany jest spośród nie wybranych kandydatów, wg kolejności uzyskanych głosów. Liczba wybranych w ten sposób członków władz nie może przekroczyć 1/3 liczby członków pochodzących z wyboru.

Walne Zebranie Członków

§ 23. 1. Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.

2. W Walnym Zebraniu Członków biorą udział:

- 1) z głosem stanowiącym - członkowie zwyczajni,
- 2) z głosem doradczym - członkowie wspierający.

§ 24. 1. Walne Zebranie Członków może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

2. Sprawozdawcze Walne Zebranie Członków zwołuje się raz w roku, w terminie do

3. Walne Zebranie Członków obraduje wg uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

4. Obradami Walnego Zebrania kieruje Prezydium w składzie: przewodniczący, zastępca, dwaj sekretarze, członkowie.

5. Prezydium Walnego Zebrania wybierane jest w głosowaniu jawnym, bezwzględną większością obecnych członków na okres spośród członków Stowarzyszenia, nie wchodzących w skład Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej.

6. Członek ustępujących władz nie może wejść w skład Prezydium Walnego Zebrania Członków.

7. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje w szczególnie uzasadnionych przypadkach:

- 1) Zarząd Główny,
- 2) Główna Komisja Rewizyjna,
- 3) członków Stowarzyszenia.

8. O miejscu, terminie i porządku obrad Walnego Zebrania Członków Zarząd Główny powiadamia członków co najmniej na dni przed terminem zebrania.

9. Uchwały Walnego Zebrania Członków zapadają w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków.

§ 25. Do kompetencji Walnego Zebrania w szczególności należy:

- 1) uchwalenie statutu i jego zmian,
- 2) uchwalanie regulaminów władz Stowarzyszenia,
- 3) wybór i odwoływanie członków władz Stowarzyszenia,
- 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań władz Stowarzyszenia,
- 5) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 6) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku,
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)
- 12)

§ 26. 1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków zwołuje Zarząd Główny:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) na pisemny wniosek, co najmniej 1/3 ogólnej liczby zarządów oddziałów lub członków zwyczajnych.

2. Zarząd Główny jest zobowiązany zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków w ciągu miesięcy, od dnia otrzymania żądania lub wniosku określonego w ust. 1 pkt 2 i 3.
3. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane.

Zarząd Główny

§ 27. 1. Zarząd Główny jest naczelną władzą Stowarzyszenia. Kieruje on całokształtem działalności Stowarzyszenia, zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność przed Walnym Zebraniem Członków.

2. Zarząd Główny składa się z członków.

3. Osobami uprawnionymi do reprezentowania Zarządu Głównego są:

.....
.....

4. Jeżeli Zarząd Główny liczy powyżej członków, może ze swego grona powołać Prezydium. W skład Prezydium wchodzi:

.....
.....
.....

5. Prezydium kieruje działalnością Stowarzyszenia w okresie między posiedzeniami Zarządu Głównego. Zakres kompetencji Prezydium określa Zarząd Główny.

6. Zasady działania Zarządu Głównego i jego Prezydium ustala regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

7. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się nie rzadziej niż razy w roku.

§ 28. 1. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- 1) realizacja uchwał Walnego Zebrania Członków,
- 2) ustalanie budżetu Stowarzyszenia,
- 3) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- 4) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia lub zbycia majątku nieruchomego i ruchomego,
- 5) podejmowanie decyzji w sprawie zaciągania zobowiązań przekraczających kwotę
.... zł

- 6) zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania i wykluczania członków,
- 8) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu Członków,
- 9) uchwalanie regulaminów przewidzianych w statucie,
- 10) powoływanie i rozwiązywanie jednostek terenowych - oddziałów, określanie zasięgu ich działania oraz siedziby,
- 11) koordynowanie działalności jednostek terenowych,
- 12) zawieszanie w czynnościach Zarządów Oddziałów, jeżeli ich działalność jest niezgodna z przepisami prawa, postanowieniami statutu lub uchwałami władz Stowarzyszenia,
- 13) zawieszanie uchwał Zarządów Oddziałów, w razie ich sprzeczności z przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz uchwałami władz nadrzędnych,
- 14) uchwalanie regulaminów określonych przepisami szczegółowymi statutu, w tym ramowych regulaminów zarządów oddziałów,
- 15) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządów Oddziałów w sprawach określonych w § 15 ust. 3
- 16)

- 17)
- 18)
- 19)
- 20)

2. W razie zawieszenia Zarządu Oddziału (ust. 1 pkt 15), Zarząd Główny powołuje Zarząd Tymczasowy, który pełni swoje funkcje do czasu wyboru nowego Zarządu Oddziału przez Walne Zebranie Członków Oddziału.

Główna Komisja Rewizyjna

§ 29. 1. Główna Komisja Rewizyjna jest organem Stowarzyszenia powołanym do sprawowania kontroli nad jego działalnością.

2. Główna Komisja Rewizyjna składa się z członków.

§ 30. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie całokształtu działalności Stowarzyszenia,
- 2) występowanie do Zarządu Głównego z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli,
- 3) prawo żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków w razie stwierdzenia niewywiązywania się przez Zarząd Główny z jego statutowych obowiązków, a także prawo żądania zwołania posiedzenia Zarządu,
- 4) zwołanie Walnego Zebrania Członków, w razie nie zwołania go przez Zarząd Główny w terminie ustalonym statutem,
- 5) składanie na Walnym Zebraniu Członków wniosków o udzielenie (lub odmowę udzielenia) absolutorium naczelnym władzom Stowarzyszenia,
- 6) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu Członków,
- 7)
- 8)
- 9)

§ 31. 1. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia.

2. Główna Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez siebie regulaminu.

3. Główna Komisja Rewizyjna ma prawo żądania od członków i władz Stowarzyszenia wszystkich szczebli złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanych spraw.

§ 32. W przypadkach określonych w § 24 pkt Walne Zebranie Członków winno być zwołane w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty zgłoszenia żądania, a posiedzenie Zarządu nie później niż w terminie 14 dni od daty zgłoszenia żądania.

Rozdział V

Jednostki terenowe Stowarzyszenia - oddziały i ich władze

§ 33. 1. Dla sprawnej realizacji zadań wynikających ze statutu Zarząd Główny powołuje oddziały, wg zasad określonych w § 7 i § 20 ust. 1 statutu.

2. Rozwiązanie oddziału następuje na podstawie uchwały Zarządu Głównego w przypadku:

- 1) zaprzestania faktycznej działalności przez Oddział lub zmniejszenia stanu liczebnego członków poniżej liczby wymaganej dla jego powołania przez okres dłuższy niż,
- 2) złożenia przez Zarząd Oddziału wniosku o rozwiązanie Oddziału.

§ 34. 1. Władzami Oddziału są władze określone w § 20 ust. 2.

2. Postanowienia § 18 stosuje się odpowiednio.

Walne Zebranie Członków Oddziału

§ 35. 1. Walne Zebranie Członków Oddziału jest najwyższą władzą oddziału.

2. Walne Zebranie Członków Oddziału może być zwyczajne lub nadzwyczajne.

§ 36. 1. Do Walnego Zebrania Członków Oddziału należy:

- 1) uchwalanie programów działania oddziałów,
- 2) wybór i odwoływanie prezesa oraz członków władz oddziału,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań władz oddziału
- 4)
- 5)
- 6)

§ 37. W Walnym Zebraniu Członków Oddziału biorą udział:

- 1) z głosem stanowiącym - członkowie zwyczajni oddziału,
- 2) z głosem doradczym - przedstawiciele członków wspierających z terenu działania oddziału oraz członkowie władz naczelnych Stowarzyszenia.

§ 38. 1. Walne Zebranie Członków Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału, powiadamiając członków o jego miejscu, proponowanym porządku obrad i terminie co najmniej na dni przed wyznaczonym terminem.

2. Postanowienia § 24 ust. 2, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 39. 1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie Zarządu Głównego,
- 3) na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej lub Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- 4) na pisemny wniosek co najmniej uprawnionych do głosowania członków zwyczajnych oddziału.

2. Zarząd Oddziału jest obowiązany zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału w ciągu dni od daty złożenia wniosku lub żądania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 4.

3. W przypadku nie zwołania przez Zarząd Oddziału Walnego Zebrania Członków Oddziału, w terminie lub trybie określonym w statucie, uprawnioną władzą do jego zwołania jest Komisja Rewizyjna Oddziału.

4. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane.

5. Postanowienia § 24 ust. 9 stosuje się odpowiednio.

Zarząd Oddziału

§ 40. Zarząd Oddziału kieruje działalnością Stowarzyszenia na terenie swego działania.

§ 41. 1. Zarząd Oddziału składa się z członków.

2. Posiedzenia Zarządu Oddziału odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż razy na

3. Posiedzenia Zarządu Oddziału zwołuje prezes Zarządu Oddziału z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej członków Zarządu Oddziału, w terminie dni od dnia zgłoszenia wniosku.

§ 42. 1. Do zakresu działania Zarządu Oddziału należy:

- 1) wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, Zarządu Głównego oraz Walnego Zebrania Członków Oddziału,
- 2) uchwalanie budżetu Oddziału i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego,
- 3) zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia w ramach posiadanych pełnomocnictw,
- 4) organizowanie działalności gospodarczej oddziału oraz nadzór i kontrola nad tą działalnością,

- 5) zaciąganie zobowiązań finansowych w ramach posiadanych upoważnień
- 6) przyjmowanie członków zwyczajnych i wspierających oraz ich skreślanie z powodu naruszenia zasad określonych w § 14 ust. pkt 2 i § 16 ust. 1 pkt 3 statutu,
- 7) uchwalanie wniosków o rozwiązanie Oddziału,
- 8) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych Walnych Zebrań Członków Oddziału,
- 9) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu Członków Oddziału.

2. Zarząd Oddziału reprezentowany jest przez:

.....
.....
§ 43. Szczegółowy tryb i zasady działania Zarządów Oddziałów określa regulamin uchwalony przez te Zarządy.

Komisja Rewizyjna Oddziału

§ 44. Komisja Rewizyjna Oddziału jest władzą powołaną do sprawowania kontroli działalności Zarządu Oddziału.

§ 45. Komisja Rewizyjna Oddziału składa się z członków.

§ 46. 1. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Oddziału należy:

- 1) kontrola działalności Zarządu Oddziału
- 2) współpraca z Główną Komisją Rewizyjną,
- 3) przedstawianie Zarządowi Oddziału uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych dotyczących działalności statutowej i finansowej Oddziału,
- 4) zgłaszanie Zarządowi Głównemu umotywowanych wniosków o uchylenie uchwał Zarządu Oddziału sprzecznych z postanowieniami prawa, statutu lub uchwałami władz nadrzędnych,
- 5) przedkładanie Walnemu Zebraniu Członków Oddziału sprawozdań ze swojej działalności,
- 6)
- 7)
- 8)

§ 47. Komisja Rewizyjna Oddziału jest zobowiązana przeprowadzić kontrolę działalności Zarządu Oddziału co najmniej do roku.

§ 48. Członkowie Komisji Rewizyjnej Oddziału nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia.

§ 49. Szczegółowy tryb i zasady działania Komisji Rewizyjnych Oddziałów określa regulamin uchwalony przez te Komisje.

Rozdział VI Majątek i fundusze

§ 50. Majątek Stowarzyszenia stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.

§ 51. 1. Źródłami powstania majątku Stowarzyszenia są:

- 1) składki członkowskie,
- 2) darowizny, zapisy i spadki,
- 3) wpływy z działalności statutowej Stowarzyszenia (dochodów z własnej działalności, dochody z majątku Stowarzyszenia)
- 4) dotacje
- 5)

2. Składki członkowskie powinny być wpłacane do końca I kwartału każdego roku. Nowo przyjęci członkowie wpłacają składki, wg zasad określonych przez Zarząd Główny, w ciągu tygodni od otrzymania powiadomienia o przyjęciu na członka Stowarzyszenia. Wysokość składek określa Zarząd Główny w uchwalonym przez siebie regulaminie.

3. % kwoty pochodzącej ze składek członkowskich Zarząd Oddziału odprowadza w terminiena konto Zarządu Głównego.

4. Stowarzyszenie prowadzi gospodarkę finansową oraz rachunkowość, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 52. 1. Dla ważności oświadczenia woli, jak również wszelkich pism w przedmiocie praw i obowiązków majątkowych nie przekraczających kwoty

.....
Stowarzyszenia wymagane są podpisy dwóch członków Zarządu Głównego:

.....
2. Dla ważności innych pism i dokumentów wymagany jest podpis(y) członków Zarządu Oddziału w osobach:
.....
.....

Rozdział VII

Zmiana statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia

§ 53. 1. Uchwalenie statutu lub jego zmiana oraz podjęcie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia przez Walne Zebranie Członków wymaga kwalifikowanej większości 2/3 głosów, przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.

2. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie Członków określa sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenia majątku Stowarzyszenia.

3. W sprawach dotyczących rozwiązania i likwidacji Stowarzyszenia, nie uregulowanych w statucie, mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. 1989 r. Nr 20 poz. 104 z późniejszymi zmianami).

Przypisy:

1. Treść statutu reguluje art. 10 [patrz też: art. 17 ust. 1a i art. 42 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy] ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 79 poz. 855 z późniejszymi zmianami).